

Jaltská konferencia (1945) :

Druhá z vojnových konferencií [Spojencov](#) sa konala v meste **Jalta** na ruskom polostrove Krym v dňoch **4.2.1945-11.2.1945**. Rovnako ako na prvej konferencii v Teheráne, Spojené štáty americké (USA) zastupoval **Franklin Delano Roosevelt** (1882-1945), Veľkú Britániu **Winston Churchill** (1874-1965) a [Sovietsky zväz \(ZSSR\)](#) **Josif Visarionovič Stalin** (1878-1953). Dňa 6.6.1944 sa podľa dohody z Teheránu uskutočnila operácia **Overlord** – vylodenie na severe Francúzska. V Jalte si predstavitelia všetkých troch spojeneckých štátov predsavzali bojovať až dovtedy, kým nebude Nemecko definitívne porazené. Po porážke Nemecka mali byť uskutočnené tzv. 4d – **denacifikácia** (odstránenie nacistických zákonov a potrestanie vinníkov vojny), **demilitarizácia** (odzbrojenie Nemecka a zničenie nemeckého vojnového priemyslu), **demokratizácia** (uplatnenie demokratických zásad vlády nielen v Nemecku, ale vo všetkých krajinách oslobodených spod nemeckej nadvlády) a **decentralizácia** (presunutie právomoci z ústredných štátnych orgánov na nižšie orgány). Ku konkrétnej dohode sa dospelo v otázke nemeckých reparácií (odškodnení za škody a zločiny spáchané počas vojny) a povojnovom usporiadaní Nemecka. Nemecké územie malo byť podľa dohovoru rozdelené na **štyri okupačné pásma** (okrem USA, Veľkej Británie a ZSSR získalo okupačnú zónu aj Francúzsko). Rozhodlo sa, že poľské hranice budú navrátené do stavu spreď roku 1920. Stalin prisľúbil vstúpiť do vojny proti Japonsku najneskôr tri mesiace po ukončení bojov v Európe, žiadal však, aby boli ZSSR navrátené územia, ktoré stratil v rusko-japonskej vojne (napr. Sachalin, Kurilské ostrovy...). Záverom sa predstavitelia spojeneckých štátov uzniesli, že po vojne bude vytvorená [Organizácia spojených národov \(OSN\)](#)^[1], ktorá zabezpečí mier a sociálny pokrok, bude chrániť ľudské práva.

^[1] OSN bola založená v apríli 1945 v San Franciscu.



Churchill, Roosevelt a Stalin na fotografii z Jaltskej konferencie

[Postupimská konferencia](#), [Teheránska konferencia](#)